

ת"פ (חיפה) 24369-02-24 - מדינת ישראל נ' אברהם פלנסיה

ת"פ (חיפה) 24369-02-24 - מדינת ישראל נ' אברהם פלנסיה

ת"פ (חיפה) 24369-02-24

מדינת ישראל

נגד

אברהם פלנסיה

בית משפט השלום בחיפה

[26.05.2025]

כב' השופטת הבכירה טל תדמור-זמיר

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של ניסיון לקבל דבר במרמה, לפי סעיפים 415 רישא + 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

כתב האישום

1. מעובדות כתב האישום עולה כי במועדים הרלבנטיים היה הנאשם בעלים של רכב פרטי מסוג אופל(להלן: "הרכב"), שהיה מבוטח בביטוח מקיף בחברת ביטוח ישיר אי.די.איי. חברה לביטוח (להלן: "חברת הביטוח"). עוד עולה מהעובדות כי עובר ליום 27.3.22 הנאשם מסר את הרכב לידי אדם, שזהותו אינה ידועה למאשימה, בברטעה, דיווח בכזב לחברת הביטוח כי רכבו נגנב, במטרה לקבל את כספי הביטוח, ואף הגיש תלונה במשטרה שלפיה הרכב נגנב סמוך לביתו, ביוזעו כי מדובר בידיעה כוזבת.

תסקיר המבחן

2. התסקיר מיום 12.2.25 מלמד כי הנאשם, בן 54, גרוש ואב לשלושה ילדים בגירים, גדל במשפחה בתנאי עוני ומצוקה, ללא תמיכה רגשית, סיים 7 שנות לימוד ומגיל צעיר היה מעורב בפלילים. חרף מעורבותו הפלילית, הנאשם גויס לצבא, ברם התקשה להסתגל למסגרת הצבאית ושוחרר על רקע אי התאמה, לאחר שריצה מאסר בכלא צבאי. לאחר שחרורו הנאשם גילה חוסר יציבות תעסוקתית, אולם בשנת 1996 החל לעבוד במחלקת הגינון והתברואה בעיריית טירת הכרמל, שם עבד במשך 17 שנים עד ליציאתו לפנסיה מוקדמת, על רקע מצבו הבריאותי (הפטיטיס B). התסקיר מלמד כי מזה כ-13 שנה הנאשם אינו עובד ומתקיים מקצבת נכות ופנסיה. התסקיר מוסיף ומלמד כי בעבר הנאשם ניהל אורח חיים התמכרותי ועברייני, אולם מזה 31 שנים הוא נקי מסמים וממשיך לפקוד קבוצה למכורים אנונימיים גם כיום. מכאן הנאשם שלל נזקקות טיפולית, טען שאינו זקוק לסיוע חיצוני וציין כי הוא נוטל חלק בליווי של מכורים אחרים בהליכי השיקום שלהם.

בהתייחס לעבירה שבה הוא הורשע, הנאשם הודה בביצועה אולם נטל אחריות חלקית על מעשיו. הנאשם מסר כי מכר את רכבו ובמקביל דיווח על גניבתו במטרה להשיג כסף קל, בהיותו נתון בלחץ כלכלי. עוד מסר כי קנה את הרכב באופן אימפולסיבי, מבלי שהיה ביכולתו לממן את התשלומים ולכן החליט להונות את חברת הביטוח. עם זאת, הנאשם הביע חרטה על מעשיו ומסר כי לאחר שמסר את התלונה במטרה, הוא שב על עקבותיו והודה כי מדובר בתלונה שווא.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם אמנם שומר מזה שנים על ניקיון מסמים ואינו מעורב בפלילים, ברם הוא אינו נוטל אחריות מלאה על מעשיו, מתמקם בעמדה קורבנית ומתקשה להרחיב אודות המניעים שעמדו בבסיס מעשיו. עוד עלה רושם כי הנאשם בעל מאפייני אישיות מניפולטיביים וקושי לווסת את דחפיו, ועסוק גם היום בהשגת סטטוס ורצון להשיג כסף קל.

על רקע האמור, שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות העבירות בינוני ולא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם.

תמצית טיעוני הצדדים והראיות לעונש

3. ב"כ המאשימה הפנתה בטיעוניה הכתובים לעובדות כתב האישום וטענה כי במעשיו הנאשם פגע בערכים המוגנים שעניינם שמירה על שלטון החוק והסדר הציבורי. עוד טענה כי יש במעשים גם כדי להוביל להתייקרות פרמיות הביטוח ובזבוז זמן של רשויות החקירה והאכיפה וכי מתחם העונש ההולם את המעשים, בשים לב לתכנון שהיה כרוך בהם, נע בין 6-12 חודשי מאסר, בהפנותה לפסיקה. ב"כ המאשימה עמדה על נסיבותיו האישיות של הנאשם, וביקשה, בשים לב לנטילת האחריות והעבר הפלילי שהתיישן, להטיל על הנאשם מאסר ברף האמצעי-תחתון של המתחם שהציעה, לצד מאסר על תנאי וקנס.

4. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה מטעמו, כדי ללמד שהמתחם נע בין מאסר על תנאי ובין 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, הדגיש את התיקון לקולה בכתב האישום וטען כי עברו הפלילי של הנאשם התיישן ובעוד שנה אף יימחק. עוד טען כי הנאשם ניהל אורח חיים התמכרותי עד לפני 31 שנים, ברם מאז הוא אינו עושה שימוש בחומרים ממכרים ואף תורם לקהילה במסגרת שירותי הרווחה, כמי שמקדם גמילה מחומרים ממכרים. ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי הנאשם עבד 17 שנים בעיריית טירת הכרמל ולפני 12 שנים יצא לפנסיה עקב מצב בריאותי, הפנה להסבר שנתן הנאשם ביחס לביצוע העבירה, ציין כי הנאשם לא שלל שילובו בטיפול שמטרתו אינה גמילה ומכאן ביקש שלא לתת משקל להמלצת שירות המבחן. סיכומו של טיעון, ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בנסיבותיו האישיות המורכבות של הנאשם, לא להסיגו לאחור ולהסתפק בעונש צופה פני עתיד, לצד קנס לא גבוה.

5. הנאשם אמר שהוא מוכן לעבור טיפול אבל לא זקוק לטיפול גמילה, שכן כבר נגמל, ושכל שרצה הוא לתת לילדיו את מה שלא קיבל מהוריו.

מתחם העונש ההולם

6. אשר לחומרת העבירה והפגיעה בערכים המוגנים - תכליתן של עבירות המרמה - הגנה על קניינו של הפרט, על קיום יחסי אמון בשוק הפרטי והעסקי ועל חופש הרצון, חופש הבחירה וחופש הפעולה של הפרט. היינו, מעשיו של הנאשם פגעו בערכים חברתיים בסיסיים, שעליהם מושתתת קיומה של חברה תקינה. עבירות מרמה אף נותנות למרמה יתרון או הישג על פני המרומה (ע"פ 752/90 שמואל ברזל נ' מדינת ישראל (1.3.92)) ומכאן הצורך או החובה להטיל על עברייני מרמה עונשים שיבהירו כי השכר בצד מעשיהם אינו משתלם (רע"פ 4514/18 שמעון אהרוניאן נ' פרקליטות המדינה (3.7.18); רע"פ 8778/18 צלאח שאויש נ' מדינת ישראל (24.12.18); רע"פ 1664/23 יורם אמור נ' מדינת ישראל (28.2.23)).

7. אשר למדיניות הענישה הנוהגת - עיון בפסיקה מלמד כי מנעד הענישה בעבירות של קבלת דבר במרמה רחב עד מאוד ותלוי, בין היתר, בנסיבות ביצוע העבירה - בתחום שנלווה לה, בסכום המרמה, במשכה, בשאלה אם נלוו למרמה עבירות נוספות וכיוצא באלה. אביא להלן מספר דוגמאות, שמהן ניתן ללמוד לענייננו, בשינויים המחויבים. ברע"פ 2020/22 לירן לביא נ' מדינת ישראל (27.3.22) דובר בנאשם שקשר קשר עם אחר במטרה להעלים את רכבו ולקבל תמורתו את כספי הביטוח. בהמשך, ניגש לתחנת המשטרה, דיווח על גניבת רכבו, תבע את חברת הביטוח וקיבל את כספי הביטוח בסך של כ-21,000 ₪, במרמה. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין 13-3 חודשי מאסר, דחה את בקשת הנאשם להימנע מהרשעתו והטיל עליו 3 חודשי מאסר בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים. הנאשם ערער על הרשעתו ועל חומרת העונש, ברם בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, על שני חלקיו ובר"ע שהוגשה לבית המשפט העליון, נדחתה אף היא.

בע"פ (מחוזי ב"ש) 53035-08-21 ניסן נ' מדינת ישראל (22.12.21), שאליו הפנתה המאשימה, דובר בנאשם שביקש מגיסו "להעלים" את הרכב שלו, בכוונה לרמות את חברת הביטוח בה מבוטח הרכב, תוך הצגת מצג שווא. בעקבות הגשת התלונה, קיבל הנאשם את כספי הביטוח עבור הרכב אולם לאחר שדבר המרמה התגלה, הוא השיב את הכספים לחברת הביטוח. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין 12-4 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך של 10,000 ₪. הנאשם ערער על חומרת העונש אולם בהמלצת בית המשפט המחוזי, חזר בו מהערעור.

בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 10317-07-21 טשייב נ' מדינת ישראל (3.11.21), שאליו הפנתה המאשימה, דובר בנאשמים שהונו את חברת הביטוח בכך שהעבירו רכב לשטחי הרשות, תמורת כסף, ולאחר מכן דיווחו בכזב למשטרה ולחברת הביטוח, כי הרכב נגנב ובעל הרכב קיבל את כספי הביטוח בסך של כ-71,000 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין מספר חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות ובין 12 חודשי מאסר בפועל והשית על בעל הרכב 3 חודשי מאסר בעבודות שירות. על הנאשם 2, שהעביר את הרכב לשטחי הרשות, הוטלו 4.5 חודשי מאסר בעבודות שירות. הנאשמים ערערו על חומרת העונש, ברם בהמלצת בית המשפט המחוזי חזרו בהם מהערעור.

בעפ"ג (מחוזי חיפה) 39381-02-18 יניב אבייב נ' מדינת ישראל (11.10.18), שאליו הפנה הסנגור, דובר בנאשם ששרף את הרכב שבבעלותו, באמצעות אחר, במטרה להונות את חברת הביטוח בה היה הרכב מבוטח. בית משפט השלום קבע מתחם שנע בין 6-12 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל. הנאשם ערער על חומרת העונש ובית המשפט המחוזי קיבל את הערעור, מחמת שיקולי שיקום, והשית על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד צו מבחן ממושך.

עוד ראו ת"פ (המלה) 22550-08-22 מדינת ישראל נ' מתן דורב (9.1.25), שם נקבע, בנסיבות דומות, מתחם שנע בין מאסר קצר, שיכול שירוצה בעבודות שירות ובין שנת מאסר בפועל; ת"פ (ירושלים) 5523-11-22 מדינת ישראל נ' נהוראי לוי (1.2.24), שם נקבע, בנסיבות דומות, מתחם שנע בין של"צ ובין שישה חודשי מאסר בפועל; ת"פ (באר שבע) 10510-12-21 מדינת ישראל נ' אושר יצחק (25.6.23), שם נקבע, בנסיבות דומות, מתחם שנע בין מספר חודשי מאסר, שיכול שירוצו בעבודות שירות ובין שנת מאסר, לצד קנס שנע בין 2,500-15,000 ₪.

8. אשר לנסיבות ביצוע העבירה - נתתי דעתי לכך שהנאשם ניסה להונות את חברת הביטוח, אך מחמת רצונו להשיג "כסף קל" וכחלק מהמרמה מסר ידיעה כוזבת גם במשטרה. עוד נתתי דעתי לתכנון ולתחכום שנלוו לביצוע העבירה. מנגד, שקלתי את העובדה כי הנאשם לא קיבל לידיו את כספי הביטוח ואת העובדה שלאחר שקיבל את הרכב לידיו לא יוחסה עבירה.

9. בהתחשב במכלול הנתונים שהובאו לעיל אני בדעה כי מתחם העונש ההולם את נסיבות התיק דנן נע בין מאסר קצר, שיכול שירוצה בעבודות שירות ובין שנת מאסר, לצד עונשים נלווים.

השיקולים לקביעת עונשו של הנאשם

10. לזכות הנאשם עומדות הודאתו ונסיבותיו האישיות המורכבות, כפי שהן מקבלות ביטוי בהרחבה בתסקיר ובמסמכים הרפואיים שהוגשו לי. חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה (מעל לשנתיים) והעובדה כי מאז הנאשם לא היה מעורב בפלילים, אף הם עומדים לזכותו.

אני מתעלמת מעברו הפלילי של הנאשם (ת/1) הכולל 3 הרשעות בעבירות רכוש וסמים, ברם סבורה כי מדובר בעבר ישן ומכאן שמשקלו נמוך.

נתתי דעתי גם להערכת שירות המבחן שלפיה קיימת מסוכנות בינונית להישנות עבירות מצד הנאשם בעתיד, מבלי להתעלם מכך שאותה הערכה באה, בין היתר, על רקע העובדה כי הנאשם שלל נזקקות טיפולית, כיוון שהוא נקי מסמים מזה עשרות שנים (בדיקות שתן שהנאשם מסר בשירות המבחן תמכו את האמור).

סוף דבר

לאור כל שפורט לעיל רואה למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם שקבעתי וגוזרת עליו את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל לתקופה של 3 חודשים, שירוצה בעבודות שירות בבית סוהר כרמל בימים א'-ה', בטווח השעות המתאפשר על פי חוק העונשין.

הנאשם יתייצב לריצוי עבודות השירות בתאריך 17.6.25 בשעה 08:00, ביחידת ברקאי - עבודות שירות, שלוחה צפון, במתחם כלא מגידו (צומת מגידו).

הנאשם מוזהר כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללי העבודה, לרבות שימוש באלכוהול או סמים במהלך העבודה, עלולה להביא להפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה על פרק י"א סימן ו' בחוק העונשין (עבירות מרמה וזיוף).

ג. קנס בסך 3,000 ₪.

הקנס ישולם לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, ב-6 תשלומים חודשיים רצופים ושווים, החל מיום 29.6.25, באחת הדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח אייר תשפ"ה, 26 מאי 2025, בנוכחות הצדדים.